

# KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.  
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2korona.  
Egyes száma ára darabonként 20 fillér.

Felkielészítő:  
DINKREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Dinkreve Nándor könyvnyomdája Celldömölk-  
ide intézendők a szellemi részt illető közlem-  
hirdetések és mindeneműi bejelentések.

## Finale.

Messze szép havából, hallgatva a tenger mormolását — írom e sorokat. Csak az előbb derültem egy angol csapatot, amelynek a pincér előzékenységéből kezébe került a Borszem Jankó. Az egy csopplet se értett lapnak helypolitikai képeit közömbösen lapozták az angolok. De egyszerre meglepte őket egy elmés helyzetkép. A fiakkor leszáll a bakról. Az utcai szemetes ládára maga elé teríti a Balkán-részletek térképét s csakhamar mellé sorakozik az utca jellegzetes népe: a sarki hordár, a kéményseprő, a pitecés, a pucérjós s mivel rendnek muszáj lünni — természetesen a rendő is. S nem hiába, hogy a fiakkor emelkedett helyről, a bakról szedte magába a kis Kélpesből a külső po-

litikai háboru esélyeit mutatja Nist, ahova a Karagyorgyevicsok mennek, minekutánna az osztrák-magyar csapatok elfoglalták Belgrádot. Az angol csapat az elmés rajzoló-képén a legharsányabban derült, amilyenre Albion szőke fia csak képes.

Eddig is olyanformán voltunk, hogy ha az írónak persziflátsra alkalmas téma kellett: a Balkánra mentek. M gszólták, hogy minden komoly intézmény odaát valami kedves operett-zamatot kapjon s biztosra veszem, hogy az a hűhós nemzeti fel- és leszerelés es asszony-regementesli is hálás thémája lesz az újabb operett-rodalomnak. Nem lennék azonban nemes ellenfél (még ha neuteleül bánták is el velünk), ha, mikor az ábrándok ragyogó világából leszáll egy nemzet az élet keserű valóságába, — Martialis szatirája jutna

eszünkbe és tovább firtatnók ez oldalról thémánkat. Azt tartjuk, hogy a szomszéd, ha mámorából észreler, nem is nagy árt fizetett s külön gondviselés övta mert a békés jövődönnek vagy ábrándjainak.

Hogy melyiknek övta meg, azt döntse el a jövő. Nem söprök tovább a messze szomszédban, inkább fordított figyelmemet az események nagy változala után magyar nemzetemre. Bizonyos nemzeti büszkeséggel teszem ezt. Már annak idején a búr háboru iránt mutatkozó rendkívüli érdeklődés a színmagyar részeken fölkellette figyelmemet arra, hogy micsoda vitézi, harci tulajdonságok szunyadoznak a nép fiában. Akkoriban a magyar nép számára szerkesztettem lapot. S igen sűrű korrespondenciám volt a nép fiaival. Kedves emlékemül őrzöm még ma is

## Zobor.

Írta: Röder Akos.

### Virág a vadonban.

Fönn állunk a Zobor-tetőn és néztük, néztük azt a végtelen panorámát, mely ugy meg tudja kapni a szívet, ugy alomba ringatja a lelket.

Szellő lebbent és megsimitotta nagy lézével homlokunkat, kiragadta a jelenből elmenket. Nyílté fuvallommal, édes szóval esodálatos dolgokat regélt régi magyar dicsőség-ről, ellenséges vezér, gonosz vezér rut végeről.

\*\*\*

Kijött háza elé az öreg Ravinu. Kijött hozzá egyetlen unokája is, a tündérszép Rakitza. És az öreg, mesélni kezdett a régi jó idökröl, mikor még Nagy-Moravia nem volt olyan nagy, de sokkal erősebb, mint most. Hiába! amidön meghalt a nagy Szvatopluk, híre-hanva sünes a morva dicsőségnek

— Ott harcoltam én is, édes unokám, a fejedelem közelében, mikor Arnulf, a hatalmas germán császár hozott ellenünk ha-

dat. Nem bírt velünk, pedig messze keletről is hívott segítséget. Régi kiment már a fejemből, hogy is hívták ezt a népet. Öreg ember hamar telejt. De azt meg jól tudom, hogy olyan kemény harcot sem, azelőtt, sem azóta nem vívtunk, mint mikor ezek a keletiek reánk zudultak. Játssza vertük meg Arnulf embereit, de minket op oly játszva tettek fönkre ezek a pokol fajzatjai. Fölannyira sem tudtuk vetni a dárdát, mint ök az ö sobasem látott fegyverüket, amit maguk közt — ugy emléik előttem — nyílnak neveznek. Sebes vágatva jöttek ránk, pillanatra sem álltak meg és mikor ná meg csak méregettük a távolságot, vajjon kidobhatjuk-e dárdánkat, már ott süvölöztek közelünk azok az ördögös fegyverek. Akibe beleakadtak, az nem szólt többet. Az a kis mivány, vasnyugó-nászáj ugy keresztülverte a szívet, hogy a dárdadöfés jobban. Nem is tudtuk Arnulföt kiverni, míg el nem pusztultak közeléből ezek a gonosz lelkek. De egyszer csak elmentek haza. Hej! de hamar végeztünk! azután—a kevély Arnulfal.

Fölsillant az öreg szeme a régi dicsőség emétesere. Pedig régen volt az, mikor ö mint ifju vitéz ott küzdött a fejedelem, a nagy Szvatopluk válogatott harcosai közt. Hő feleséget, két derek fiut vesztett már el azóta; gonosz betegség emésztette el a hitvest, ellenség fegyvere a két fiut. Az a galamböz haj nem csak az évek számát mutatja, hanem a csapatok súlyát is. Édes emlék, fájó emlék maradt csak meg a régi dicsőségéből, régi boldogságból.

Ugy elfacsarodik az öreg szíve! Elborul az arca. Keserűség váltja fel a lelkesedés örömet, keserű könny ég a szemében és lassan alagördül a vilharverte, a bánat barázdálta arcon.

Meg jó, hogy van, aki lecsokolja a könynyeket, aki szívanak ezüstcsengésével elűzi a fájó gondolatokat

Rakitza ólasmúv öregpappanoz, mint hókorszoruzta zordon hegy oldalához a havasi rózsát.

— Tudom mire gondoltál, édes öreg apám. De azért kérlek, ne légy olyan igen szomorú. Lásd, nekem ugy fáj, ha az én jó öregapámat valami bántja. Légy megint jó-

## Tibortz Sándor

terfi és női angol és francia szabó

CELLDÖMÖLK, Sági-u. (Takács-ház)

Elvállal mindenemű férfi és női angol és francia szabás ruhák készítését.

Lovagló és sportöltönyök kitünö szabásban.

azt a levelet, melyben arra kérnek föl, szerezze a földművelésügyi miniszteriumtól ezer puskát. Mert lám, a búr parasztok is így győznek. A naiv néphit azért fordult puskabeszerezési kérelmével éppen közvetítéssel Drányihoz, mert megszokta, hogy tőle kapja az eperfát, a jó levegőt, tehenet, a velőmagot, a szőlővesszőt — s így abban a jámbor hitben volt, hogy meglesz a puszka is. Ez az egy levél is vitézi tettekért lappangó hevületnek beszédes bizonyítéka. Most még közelebb készült a puskaropogás. És nincs olyan politikai iskolázottság, mely egy szerb-magyar háborúnak akár érzelmi, akár gazdasági okokból való eredetét igazolhatná, avagy azt csak bizonyítani is megkísértené, hogy az a háború — akár hódítás, akár a meglévőnek biztosítása céljából célszerű és észszerű magyar szempontból. — És mégis mit tapasztalunk? Valami jóleső nemzeti ontudatot és elszántságot. A régi kalonczák erényei mutatkoztak s ha itt-ott el is csöppent az édes anya könnye, de az anyai szemekből előragyogott az a büszke hit, hogy az ellenséggel, mely harcba kényszerített, — elbánunk. Ez volt az elmúlt napoknak legörömlőbb tanulsága. Szinte sokan sajnálják is már, hogy a leszámolás elmaradt, mert a harci készülődés az erőnek és bátor-

ságnak sok sikert ígérő energiáját gyönyörködteteli.

Jó ennek tanulságaival bibelődni, ha tartalék nélkül örülünk is a békének.

## H I R E K.

**Magyar.** Tegnap délben érkeztek meg Budapestről Guzics Lajos és Horváth N. lazarista atyák, hogy a celldömölki róm. kath. plebánia híveit a sz. missió áldásaiban részesítsék. Nyolc napig lesznek nálunk és minden napra meg van állapítva az ajtóságok sorrendje. Tegnap este 6 óra volt a kezdete. Ma a következő sorrend lesz: reggel 6 és fél 7 óra sz. mise; 8 óra az első áldozat miséje; fél 10 óra a szokásos nagymise, utána prédikáció. Délután 3 óra predikáció és litánia, 6 óra predikáció. Hétlőn és hétköznapokon reggel 5, fél 7 óra mise; fél 8 óra mise, utána prédikáció, ezt követi ünnepi mise. Délután 6 óra litánia. Közben egész napou át gyóntatás. Jövő vasárnap úgy, mint ma és este 6 óra a missiók befejezése.

**Városi ügyek.** A pénteki képviselőtestületi gyűlés tárgysorozatából az alábbi határozatokat emeljük ki: Az aszfalt-utak költségeinek fedezésére 440 ezer K törlesztés kölcsönt vesz fel. A kölcsön megszerzésével Szalay János bíró, Loránth Gyula jegyzőt, dr. Porkolab Mihályt, dr. Pletnits Ferenc és dr. Möriz Dénes képviselőtestületi tagokat bizza meg. Löwenstein J. pápai cég és a m. k. államvasutak igazgatósága által visszakért

pótadók kiutalásához hozzájárul. Középiskolai ügyünket tárgyalta, melyben hozott határozatról más helyen számolunk be. A bérkocsiaok tarifaemelését célzó kérvényét figyelembe vehetőnek nem találta. A kataszteri felmérési költségek fedezését a földadó arányában kivetendő pótadóból eszközli. A téglagyárat Göttmann Bödög nyug. alezredes, mint városgazda kérelmére probaképen egy évig még üzemben hagyja. A vakokat gyámolító intézetnek városunk évi 4 korona díj mellett tagjává lesz. Az aradi vesztőhely megváltásának költségeihez 50 koronával hozzájárul. Két utcaseprőnek egyenkint 40 korona havi fizetését Hegedűs Sándor indítványára 45 koronára emeli fel. Menyhárt Juliannát az évenként egyszer segélyben részesítendő szegények sorába felveszi.

**Boschán Gusztáv halála.** Mindazokban, akik a jelenlegi máv. osztálymérnök elődjét, Boschán Gusztáv főmérnököt ismerték és kiváló szaktekintélyen kívül benne a szeretetreméltósággal határos rokonszenv megtestesülését fedezték fel, megrendíten fájó hatást kellett ama hír, mely a lojalis férfit gyászol-kimulását jelenté. A tett- és életerős főmérnököt lötlök szaktudása a fővárosba, a máv. igazgatóságához szólította s itt érte őt utól az irgalmatlan halál, mely alig 4—5 nap alatt végzett vele. Tüdőgyulladását kapott s ennek esett áldozatul az alig 54 éves, különben erős, egészséges férfiú. A megboldogult családja háza szállította Zalaegerszegre s ott helyeztetett f. hó 15-én örök nyugalomra. Mindannyiunk igaz részvéte nyilvánul a gyászos eset felett.

**A község panaszja.** Az utcán járókelő község nem csekély bosszúságára a

kedrő, vidám, hogy ne kelljen busulnia a te Rakitzádnak.

Is odasimitja bársonyos képét nagyapóknak ráncos arcához, mint egy kis hizelgő ciea.

Nem jut hamarjában szóhoz az öreg. Igen meghatja, nagyon jól esik elárvult szívének ez a meleg ragaszkodás, ez az őszinte szeretet.

— Csakhogy te itt vagy, édes jó leányom! A jó Isten benned adott kárpótlást mindenért, amit tőlem elvett. Sohse bánd, ha néha napján egy kicsit elérzékenyül ez a vén szívem. Öreg ember hamar sir. Nem is szégyen neki a könny. De ha neked rosszul esik, hát soha többet nem teszem. Ki is vigasztalna meg engem, ha a te jókedved sem lenne meg? Csupa keserűség —

Ludobogás szakította félbe a beszélgetést. Két lovas állt meg a ház előtt. Ékes öltözött, büszke tartású az egyik, közönséges ruhájú, alázatos, hunyászokdó arcú a másik. Nagy ur és szolgál.

Amilyen kerély a külseje, olyan a hangja is az elsőnek.

— Ez itt a Ravinu háza?

— Ez! — Felel az öreg kurtán és int unokájának, menjen be. Rakitzá eltűnik a házban.

Lang villan föl a büszke jövevény büszke szemében az épen nem alázatos válaszra.

— Paraszt! Tudod, mivel beszélsz?

— Ha arcodból nem is, de hetvenkedő szavaidból bizton kiolvastam volna, hogy Zobor vezér vagy, a fejedelem jóvóltából ennek a vidéknek ura, velem együtt a fejedelem szolgálja. Szavaidat meg jobban válogasd meg, mert ha nincs is rajtam annyi cifra, mint a te ruhádon, azért származásomra fölveszem a versenyt a te őseiddel.

Véresre sebzik a vezér büszke lelkét ezek a büszke szavak. De elfojtja haragját, semmi esetre sem érne célta, ha mindjárt most kitörésekre ragadtatná magát. Szép szeliden, szőrnentében kell bannu az öreggel. Szineskedő barátságjal kezd hát hozzá szólni.

— Ne vedd roszt néven, öreg, hogy egy kissé keményen ejtettem a szót. De tudod, Zobor vezér nem szokott még ahhoz, hogy

kérdéseire ily büszke választ, sőt rendreutasítást kapjon. Hagyjuk ezt most! Beszédem van veled, öreg, de csak odabent mondhatom el.

— Házam mindig nyitva áll a tisztességes szándéku emberek előtt. Lépj be, vezér, ha úgy tetszik!

Zobor leszáll lováról, a kantárt odadobja kísérőjének. Így gyalog tűnik csak ki igazán daliás termete. Hatalmas, férfias alak; vezérnek termett. Az a két függőleges homlokránc szemöldökei közt nagy akaratőről tanuskodik, éjfekete szemében a szenvedélyek egész pokláinak tüze lángol. Most az erős akarat elaltatta a szenvedélyeket, de jaj annak, aki vakmerő, vagy óvatlan kézzel fölveri az alvó szőrnetyeket!

— Nem akarom sokat csúrní-csavarni a dolgot, öreg — kezdi meg a szót a magasrangú vendég. Neked van egy szép unokád, nekem nincs feleségem: add oda nekem Rakitzádat. Meglásd, megböcsülöm; nem lesz reám panaszja. Megteszed-e vagy sem?

(Folyt. köv.)

# Grammofonok

hanglemezek, tík  
raktáron tartatnak  
DINKGREVE NÁNDOR  
papírkereskedésében  
CELLDÖMÖLK.

városháza sarkán levő járdát munkanélküli napazámosok foglalják el; különösen pedig ünnepnapoként a legények és gyerekek teljesen megakasztják ott a forgalmat. A hatóság figyelmét ez anomáliákra felhívjuk és reméljük, hogy rendőreink ébersége jövőben ez irányban is ki fog terjedni.

**Áthelyezés.** A magy. kir. államvasutak igazgatósága a helybeli osztálymérnökség vezetőjéül Buresch Richárd varasdi osztálymérnököt helyezte városunkba.

**Halálozás.** Özveggye Tory Ferencné szül. Fekete Anna 56 éves korában f. hó 14-én Alsósziden meghalt. A megboldogultban id. Tory György téglagyáros, sógornőjét gyászolja. — Györfy Sámuel bobai nagybirtokos f. hó 14-én 69 éves korában elhunyt. — Éder Rozika, Éder János helybeli szolgabírósaági tisztviselő 12 éves leánykája f. hó 10-én jobblétre szenderült; temetése 12-én délután 4 órakor volt nagyszámu közönség részvétele mellett.

**Középiskolánk ügye.** A pénteki képviselőtestületi ülés behatóan foglalkozott Békássy Lajos munkácsi polgári iskolai tanár amaz ajánlatával, hogy hajlandó városunkban polgári iskolát felállítani, berendezni és tanerővel ellátni, a várostól csupán alkalmas iskolai helyiséget, igazgatói és iskolaszolgálatkást kér. Békássy a tandíjat évi 60 koronában állapítja meg. A képviselőtestület az ajánlatot elutasítja azon indoklással, hogy egy középiskola teljes felszerelése: taneszközök, tornaszerek, rajz, fizikai szertár, stb., a tanerők fizetése oly fizetési kötelezettséget rórnának az igazgatóra, hogy ezen kötelezettségnek a tandíjakból származó bevételekből megfelelni nem tudna s így az iskola fennállását biztosítottnak sem látja. Ezzel azonban középiskolánk kérdése nincs eltemetve, mert a legközelebbi, f. hó 24-iki képviselőtestületi gyűlésen dr. Balassa Jenő testületi tag részletes javaslatot nyújt be, mely a egy államilag szubventionált községi polgári fiú- és leányiskola létesítését célozza.

**Tizenöt ezer gyermek sorsa.** Köztudomású, hogy az *Országos Gyermekvédő Liga* néhány esztendei fennállása óta közel tizenöt ezer szállott gyermeket mentett meg a társadalomnak. E nagy siker a jótékonyág ténén eddig páratlanul áll. A hatóságok, a társadalom minden rétege és a sajtók buzgólkodnak, hogy a liga áldásos működését továbbra, még fokozottabb mértékben folytathassa. Így a pénzügyminiszter megengedte, hogy a liga lárnyeremény sorsjátékot rendezzen. A liga ennek következtében sorsjegyeket bocsátott ki, amelyeknek *mindannyika nyer értékes esztalvagy aranytárral*. Egy sorsjegy ára 1 K 50 fillér. Aki ily sorsjegyet vásárol, egyrészt jótékonyaságot gyakorol, másrészt szép ajándékhoz jut. A legkisebb nyeremény is megéri a: 1 korona 50 fillért! Van azonban egész seereg százasok és ezreket érő nyeremény is, sőt egy 20.000 koronás is! Ily sorsjáték még sohasem volt és hogy a liga mégis rendezheti, annak titka abban rejlik, hogy a liga közel 200.000 koronát érő kisebb-nagyobb ajándéktárgyat kapott kereskedőtől és gyárosoktól és ez ajándékokat akarja értékesíteni sorsjáték útján. Vegyünk tehát liga sorsjegyeket, amelyek már kaphatók mindenütt!

**Törvényhatósági utjaink.** A keresk. miniszter az 1909—1910. évekre a törvényhatósági utak jókarban tartására több mint négy millió koronát bocsátott a vármegyék rendelkezésére.

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett Rozika leányunk elhalálása alkalmából részvétüket nyilvánították, a temetésen megjelentek, a ravatalra koszorút küldöttek, legmélyebb köszönetünket nyilvánítjuk.

Éder János és neje.

**A „Patria“ nagykanizsai pótkávégyár,** ezen nagyszabásu magyar vállalat a közeljövőben részvénytársasággá alakul át oly célból, hogy a mezőgazdasági és kereskedelmi tényezők belevonásával, szélesebb alpra fektesse, egyrészt a *katánggyökér termesztését* a hazai mezőgazdaság részére biztosítsák, másrészt a keresletet a fogyasztást a még miúdig nagy mennyiségben a külföldről beözönlő pótkávé mellőzésével ezen igen jó hírnévnek örvendő törzsgyökéres hazai gyár kitűnő minőségben fedezze. Az alapítók között találjuk: *Gróf Batthyány* Zsigmond nagybirtokos, *Szilassy* Zoltán országgy. képviselőt, *Jessenakny* Pál Országgy. titkárat, *Baross* János *Szemere* és *Czyhly* országgy. képviselőket,

*Dr. Kéll* egyetemi tanárt, a *Kereskedelmi Részvénytársaság*ot Fiume, *Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár*t, *Horváth* Mihály a „Haugya“ szövetkezet k. igazgatója, *Dr. Franz Rudolf* nagykanizsai nagyiparost, *Blitz* és *Braun*, *Dr. Szuly Aladár* budapesti nagykereskedőket, *Spiegel* ker. kamarai alelnököt, *Virág* keresk. tanácsos igazgatót, *Franz Lajos* és *Fiai* marburgi és nagykanizsai nagyiparosokat, *Dr. Hagymássy* és *Dr. Zerkowitz* budapesti ügyvédeket, a főváros és vidék számos cikoriaműgyökért termelő gazdát és nagykereskedőt. Az alapítóké 900.000 K és 9000 drb. százkoronás részvény. Ezen szép reményekkel kecsegtető hűvű vállalat részvényei jegyezhető a *Magyar Általános Hitelbank győri, pécsi és fümefi fiókjainál*, valamint a *Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnál Nagykanizsán*.

**Járvány.** A hét folyamán városunkban és Magyargencsen vörheny, Egyházashetyén difteritiaz és vörheny-megbetegedési esetek fordultak elő.

**25 és 30 koronáért** készít mérték után, a legelegánsabb kivitelben finom gyapjúmaradékokból egy öltönyi vagy felöltőt az „Amerikai Rendszerű Verseny-Szabóság-Budapest, VI., Szerecsen-utca 1. II. em. 40. Vidékre minták és mértékveteli utasítás bérmentve.

**Német és magyar nyelvű ekl. óvónő ur** családhoz gyermekek mellő ajánlkozik

Cím: B. A. Közeg, Király-utca 737.



### Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elsőrendű cement-csővek és cement-lapokból nagy raktártartok. — Elvállalok mindenféle betonmunkát olcsó árban, kifügástalanul elkészítve. Portland- és Roman-cement olcsón beszerezhető.

Tisztelettel:

**WEISZ KÁLMÁN.**

## KEDVEZMÉNY LAPUNK ELŐFIZETŐINEK!!

**HÉVÁRDY GYULA**

**RÓZSI**

### ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK

Ummel novella-kötetet adott ki. A száznál több oldalra terjedő kötetben egy esomó igen sikerült elbeszélés van, melyekben az író megfigyelési, impressiói annyira figyelemreméltók, hogy bátran s a legmelegebben ajánljuk a kötetet kedvezményi lapunk olvasóinak.

Mindenki, aki lapunkra előfizet, megkapja a művet, ha ezen igényét valánk s 40 fillér díjat hozánk beföldi.

A mű holt ára:

**2 korona.**

